

Verksamhetsplan 2023

Stockholm Vatten och Avfall AB

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
Ekonomisk analys	4
1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden.....	17
2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning.....	17
3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.....	28

Sammanfattning

Stockholm Vatten och Avfall står väl rustade för framtiden, men vi har tuffa utmaningar framöver. Stockholm är en av de städer i Europa som växer allra snabbast, vilket ställer stora krav på oss. Vi ska rena avloppsvatten från allt fler stockholmare, tillhandahålla rent dricksvatten och skapa ännu mer effektiva lösningar för en hållbar avfallshantering. Högre miljökrav, ökad digitalisering och ett förändrat klimat gör även att vi måste anpassa vår verksamhet efter nya förutsättningar.

Vi har en fantastisk vision: **Tillsammans för världens mest hållbara stad.**

För att nå hela vägen dit behöver vi en tydlig inriktning för hur vi styr verksamheten och prioriterar våra resurser.

Därför har Stockholm Vatten och Avfall formulerat fyra tydliga bolagsmål för vår verksamhet de kommande åren. Bolagsmålen ska stötta oss i det viktiga arbetet framåt och ligga till grund för dialogen med stockholmare och andra samarbetsparter.

Vi lägger grunden för en hållbar stad

Stockholm Vatten och Avfall är Sveriges största vatten- och avfallsbolag. Vi är en del av Stockholms stad och har stockholmarnas, miljöns och klimatets bästa för ögonen i allt vi gör. Vi är även en viktig regional aktör och levererar dricksvatten och renar avloppsvatten åt flera av våra grannkommuner.

Vår uppgift är att se till att stockholmarnas vardag fungerar. Varje dag, året runt ser vi till att 1,5 miljoner människor har tillgång till rent och friskt vatten, direkt ur kranen. Vi renar avloppsvatten från 1,2 miljoner människor och hämtar närmare 1 miljon stockholmarnas hushållsavfall. Stockholm Vatten och Avfall har ett helhetsansvar för Stockholms vatten – från dricksvatten i Mälaren till det renade avloppsvattnet i Östersjön. Vi arbetar aktivt för att säkra dricksvattentillgången och bevara den goda vattenkvaliteten i Mälaren.

Vi ansvarar också för Stockholms stads avfallsverksamhet med allt från avfallshämtning och återvinningscentraler till insamling av farligt avfall. Tillsammans med stockholmarna arbetar vi för att minska mängden avfall och för att det avfall som ändå uppstår ska återanvändas, återvinnas och bli en del av kretsloppet.

Just nu pågår flera stora projekt för att trygga en hållbar vatten- och avfallshantering i ett växande Stockholm. Vi bygger ut och moderniserar Henriksdals reningsverk till att bli en av världens mest moderna avloppsreningsanläggningar och vi har tagit första stegen mot att öka produktions- och leveranskapaciteten av dricksvatten. Uppförandet av en modern avfallsanläggning i Högdalen pågår.

För att lyckas måste vi hjälpas åt. Med nya, innovativa lösningar, hög tillgänglighet och samverkan – med stockholmarna och andra aktörer ska vi tillsammans arbeta för att Stockholm blir världens mest hållbara stad.

- **BOLAGSMÅL 1:** Leder vatten- och avfallsbranschens utveckling 2025
- **BOLAGSMÅL 2:** Inspirerar och förenklar för stockholmarna att göra aktiva och hållbara val 2025
- **BOLAGSMÅL 3:** Verksamheten är resurspositiv 2030
- **BOLAGSMÅL 4:** När nollvisionen för oplanerade störningar 2030

En fördjupning av bolagsmålen med kopplade strategier återfinns under avsnitt 2.1. Kopplat till bolagsmålen finns verksamhetsmål som syftar till utveckling och förbättringar för att nå målen. Dessa konkretiseras och följs upp i verksamheten med hjälp av aktiviteter och indikatorer på enhets- och avdelningsnivå.

Stockholm Vatten och Avfall är drivande i, och samordnar stadens arbete med Agenda 2030:s mål 6, rent vatten och sanitet.

Bolaget bedriver ett aktivt arbete med att nå stadens mål om att minska energianvändningen med 10 % med fokus på energitoppar. Energieffektiviseringsuppdraget kommer att redovisas under avsnitt 2.1.

Vidare bidrar Stockholm Vatten och Avfall till Fokus Järva genom Återbruket Rinkeby som öppnade 2022 samt den fortsatta planeringen av tenstadalens och spångadalens dagvattenparker, vilka kommer att bidra till ökade rekreativvärden i området.

Ekonomisk analys

Stockholm Vatten och Avfalls budget för 2023, redovisar ett resultat efter finansnetto för koncernen om -137 mnkr. Investeringar för 2023 förväntas att ligga i nivå med ägardirektivet.

Resultat efter finansnetto i budget 2023, är i linje med den flerårsplan som beslutades under våren 2022 med revidering i augusti. Bolaget noterar negativa effekter av rådande läget i Europa och världen, såsom ökade räntenivåer och inflation. Osäkerheten i läget och den snabba utvecklingen gör det extra utmanande för bolaget, att prognostisera på kort och lång sikt.

Resultat efter finansnetto i budget är 30 mnkr lägre än P2 2022, trots ökade taxeintäkter, vilket beror på rådande marknadsläge med högre räntenivåer men även högre kostnader för entreprenader, energi mm. Intäktsökningen består huvudsakligen av taxe- och indexökningar inom både VA och Avfall. Driftkostnaderna ökar främst genom högre entreprenadkostnader och andra inflationsberoende kostnader, såsom varor/material/kemikalier och energi, samt personalkostnader. Övriga större förändringar jämfört med P2 2022, som påverkar driftresultatet, är lägre budgeterade skadeståndskostnader. Ökade räntekostnader är främst hänförligt till ökade räntenivåer och bolaget har genomsnittlig ränta om 2,0 % i budget, vilket motsvarar nivån i den reviderade fleråringen. Högre avskrivningar under 2023 jämfört med prognos 2022 hänförligt till högre investeringsvolymen i exempelvis SFA, SFV samt HSMA.

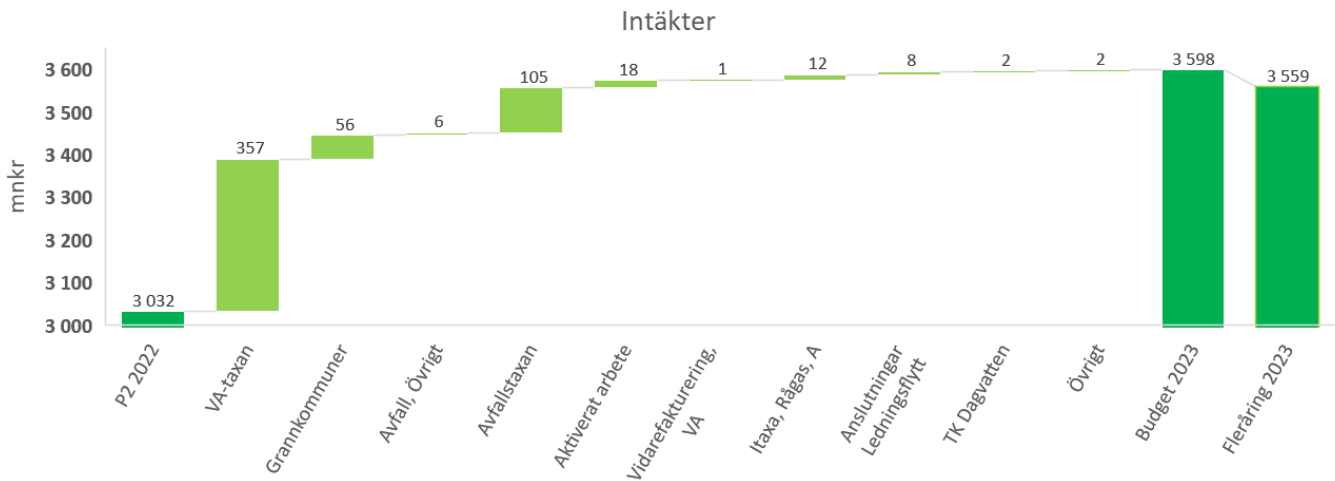
Budget 2023 i jämförelse med prognos P2 2022, enligt instruktioner, illustreras i nedanstående bild.

(mnkr)	Sthlm Vatten AB			Sthlm Avfall AB			Koncernen		
	Budget	Prognos 2	Diff	Budget	Prognos 2	Diff	Budget	Prognos 2	Diff
Taxebaserade intäkter	1 936	1 572	364	931	824	106	2 866	2 393	473
Övriga intäkter	542	471	71	48	44	4	590	515	75
Summa externa intäkter	2 478	2 043	435	979	868	111	3 456	2 908	548
Aktiverat arbete	140	121	20	0	0	0	142	124	18
Summa intäkter	2 619	2 164	455	979	868	111	3 598	3 032	566
Varor/Material/Kemikalier	-110	-93	-17	-25	-19	-6	-136	-112	-24
Entreprenadkostnader	-380	-341	-39	-724	-622	-102	-1 103	-963	-140
Fastighets- och lokalkostnader	-97	-96	-1	-21	-18	-3	-118	-114	-4
IT-kostnader	-86	-78	-7	-2	-2	0	-88	-80	-7
Energikostnader	-188	-135	-53	0	0	0	-188	-135	-53
Skadeståndskostnader	-15	-63	48	0	0	0	-15	-63	48
Konsultarvoden	-144	-133	-11	-5	-5	0	-149	-138	-11
Inhyrd personal	-47	-56	9	-1	-1	0	-48	-56	8
Personalkostnader	-629	-564	-66	-51	-42	-9	-680	-606	-74
Övriga externa kostnader	-161	-163	2	-38	-28	-10	-199	-191	-8
Summa driftkostnader	-1 857	-1 721	-135	-868	-737	-131	-2 724	-2 459	-266
Driftresultat	762	442	320	112	131	-20	874	573	300
Koncerninterna intäkter och kostnader	88	77	11	-88	-77	-11	0	0	0
Resultat före avskrivningar och finansnetto	850	519	331	24	55	-31	874	573	300
Avskrivningar	-617	-513	-104	-16	-15	-1	-633	-528	-105
Finansnetto	-357	-147	-210	-20	-6	-14	-378	-153	-225
Resultat efter finansnetto	-125	-141	16	-12	34	-46	-137	-108	-30

Intäkter

Koncernen Stockholm Vatten och Avfalls intäkter är 3 598 mnkr i budget 2023, att jämföra med 3 032 mnkr i P2 2022 vilket är en ökning med 566 mnkr (18,7 %). Ökningen är främst hänförlig till ökade taxor för VA och avfall.

Nedanstående bild visar huvudsakliga förändringar mellan P2 2022 och budget 2023.

VA-taxan ökar med 357 mnr, varav ca 344 mnr genom taxeökning om 25 % och i övrigt genom ökad försäljningsvolym. Intäkter från grannkommuner ökar med 56 mnr, varav 34 mnr från vatten och 22 mnr från avlopp främst tack vare högre index (52 mnr i prisseffekt).

Taxebaserade intäkter inom Avfall ökar med 105 mnr hänförligt till taxeökning om i snitt 13 % (taxa för avfall höjs i snitt med 18 % och taxa för slam- och fettavfall höjs med 12%). Övriga avfallsintäkter ökar med 6 mnr främst tack vare ersättning för företagsbesök vid återvinningscentralerna genom det nya inpasseringssystemet som infördes under år 2022.

Ökningen av aktiverat arbete om 18 mnr beror på fler nedlagda timmar i investeringsprojekt, vars omfattning ökar.

Intäktsposten för vidarefakturerade kostnader är marginellt högre, 1 mnr. Dessa intäkter ger ingen resultat effekt, då det finns en motsvarande kostnadspost.

Intäkter från rågas försäljning samt industriavlopp ökar med 12 mnr, främst hänförligt till taxe- och index höjningar.

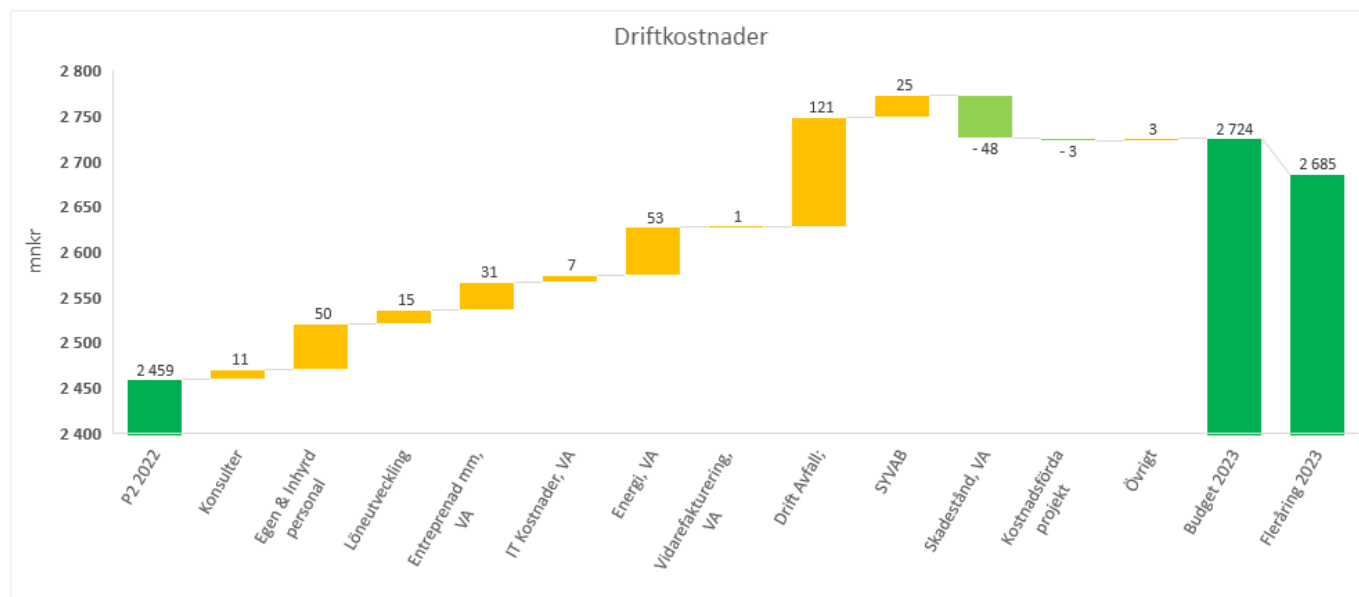
Intäkter från anslutningsavgifter och ledningsflyttar ökar med 8 mnr.

Bolaget ökar fakturering till trafikkontoret med 2 mnr för dagvattenhanteringen då affären ökar i omfattning samt högre ränteläge.

Driftkostnader

Driftkostnaderna i koncernens budget för 2023 är 2 724 mnr att jämföra med 2 459 mnr i P2 2022, vilket är en ökning om 266 mnr (10,8 %). Ökningen beror främst på ökade entreprenadkostnader och andra inflationspåverkade kostnader för både VA och Avfall samt personal med förstärkningarna i linje med flerårsplanen och bolagets strategiska plan.

Nedanstående bild visar de huvudsakliga förändringarna mellan P2 2022 och budget 2023.

Konsultkostnaderna ökar med 11 mnrk, främst relaterat till utökad behov av utredningar för SFA och upphandling, men även på grund av att utredningar inom ledningsnät förskjutits från 2022.

Personalkostnaderna ökar med 50 mnrk, exklusive löneökning, där inhyrd personal minskas med motsvarande 9 mnrk med fortsatt ambition att ha anställd personal istället för inhyrd personal. Ökningen jämfört med P2 2022 beror huvudsakligen på att bolaget under 2022 har senarelagda tillsättningar av vakanta tjänster. Vidare finns tillkommande personalförstärkningar främst inom projektverksamheten, IT, övertagande av förpacknings- och tidningsinsamling i avfallsverksamheten samt inom kundtjänst och kommunikation. Personalförstärkningarna är planerade sedan tidigare, och är i huvudsak i linje med flerårsplanen och bolagets strategiska plan. Den generella löneökningen motsvarar ca 15 mnrk.

Entreprenad- och varukostnader inom VA ökar med netto 31 mnrk främst ökade entreprenadkostnader, 20 mnrk för exempelvis omhändertagande av slam med prisökningar samt ökade kostnader för organistiskt material (renoveringar samt inspektion av kanaler). Högre priser på kemikalier inom vatten och avloppsrening, 14 mnrk, samt förenklad rensning av utloppstunnel Bromma-Mälaren 2023.

IT-kostnaderna ökar med 7 mnrk främst hänförligt till behov av fler licenser samt högre kostnader för IT-system samt ökade kostnader hänförligt till verksamheternas behov av datadrivna beslut.

Energikostnaderna förväntas bli 53 mnrk högre, främst beroende på prisökningar men till en mindre del kompensert av lägre volymer och planerade energibesparande åtgärder. Planerade energisparande åtgärder presenteras i klimat- och energistrategi som arbetas fram under våren 2023.

Vidarefakturerade kostnader ökar med 1 mnrk (motsvarande intäktsförändring).

Driftkostnaderna för avfallsverksamheten ökar med 121 mnrk vilket har flera orsaker.

Entreprenadkostnaderna ökar med 102 mnrk främst hänförligt till nya insamlingsavtalen som innefattar ökad kostnad för bonus samt helårseffekt under år 2023. Även ökade kostnader för index för insamling avfall (9 %), slam (13 %) och behandling genom förbränning (20 %). Ökad kostnad för påsar för matavfallsinsamling ingår med ca 6 mnrk. Övriga ökningarna om totalt 13 mnrk består bland annat av tillkommande kostnader för planerad trädgårdsanläggning i Snösätra och helårseffekt av Rinkeby återbruk, ökade annonskostnader gällande matavfallsobligatoriet och ökade kostnader för externa tjänster behandling av organistiskt material.

Kostnader för SYVAB ökar 30 % jämfört med 2022 vilket motsvarar 25 mnrk.

Skadeståndskostnaderna i P2 2022 innefattar höga kostnader främst beroende på de stora regnen 2021, vilket medför en minskning med 44 mnrk mellan åren. Övriga skadeståndskostnader budgeteras till 15 mnrk vilket är i linje med flerårsplan samt skadeståndsnivåerna över tid.

Kostnadsförda investeringsprojekt ca 2 mnrk i budget, vilket är 3 mnrk jämfört med P2 2022.

Övriga kostnader ökar med 3 mnkr, huvudsakligen för ökade bevakningskostnader på Henriksdals reningsverk.

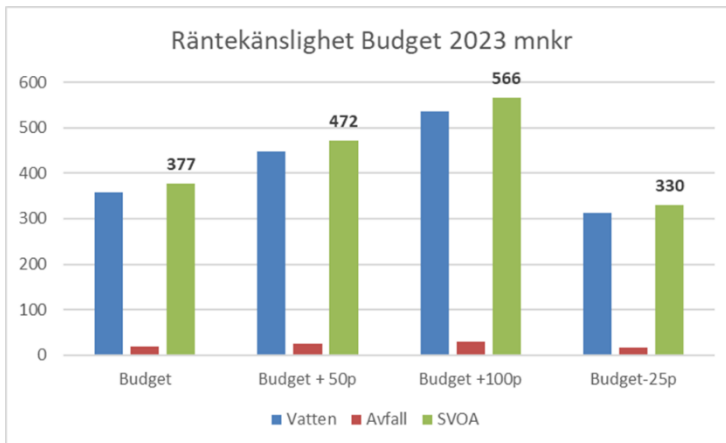
Kapitalkostnader

Avskrivningar i bolaget uppgår till 633 mnkr i budget 2023, att jämföra med 528 mnkr i P2 2022. Posten består av avskrivningar på befintliga anläggningstillgångar och avskrivning på nya anläggningstillgångar (pågående projekt) samt planerade utrangeringar. Avskrivningar på befintliga anläggningstillgångar uppgår i budget till 504 mnkr. Avskrivning för nya anläggningstillgångar budgeteras till 129 mnkr. Planerade utrangeringar är hänförligt till övergång till ny teknik på Henriksdal avloppsreningsverk och i budget 2023 endast med 0,5 mnkr, att jämföra med 9,4 mnkr i P2 2022.

Finansnetto består i princip uteslutande av räntekostnader för upplåning från Stockholms stad. Räntekostnaden i budget är 378 mnkr att jämföra med 153 mnkr i P2 2022. Genomsnittlig räntebärande skuld beräknas öka med ca 1,3 miljarder under 2023, vilket i sig ökar räntekostnaderna med ca 11 mnkr (med räntesats som P2 2022). Största ökningen, ca 213 mnkr, beror på ökad räntesats mellan åren från genomsnittlig ränta om 0,91 % i P2 2022 till 2,0 % 2023, vilket motsvarar samma räntenivå som den reviderade fleråringen.

Bolagets genomsnittsskuld under 2023 beräknas till 18 miljarder. Baserat på genomsnittlig ränta om 2,0 % och genomsnittlig skuld uppgår räntekostnaden för 2023 till ca 378 mnkr. Stor osäkerhet i slutliga räntenivåer för 2023 och bolaget följer utvecklingen noga. En analys av räntekänsligheten visar att en ränteökning om 0,5 procentenheter motsvarar en ytterligare räntekostnadsökning på 94 mnkr.

Nedanstående bild visar bolagets räntekänslighet för 2023, allt annat lika, vid högre räntenivå med +0,5 respektive +1,0 procentenheter samt lägre räntenivå med -0,25 procentenheter.

Investeringar

För 2023 planeras investeringar om 4 250 mnkr vilket är i linje med den reviderade flerårsplanen varav 1 661 mnkr är hänförligt till Stockholms framtida avloppsrening (SFA).

Investeringsbudgeten fördelar sig enligt följande:

(mnkr)	Helår				
	2023 Budget	2022 Prognos 2	Diff	2023 Fleråring	Diff
Vattenproduktion	286	306	-19	330	-43
Ledningsnät - befintligt nät	855	702	153	790	65
Ledningsnät - exploateringsområden	624	1 230	-606	1 115	-491
Avloppsrening	675	493	182	694	-19
Avfall	465	210	254	393	72
Övriga investeringar	21	36	-15	21	1
Summa exkl SFA	2 926	2 977	-51	3 342	-415
SFA	1 661	1 362	299	1 551	110
Summa inkl SFA	4 587	4 339	248	4 892	-305
Generellt VA	-337	-139	-198	-642	305
Summa inkl SFA och generellt VA	4 250	4 200	50	4 250	0

Den totala investeringsbudgeten ska ses som en rambudget för koncernens totala investeringsvolym under räkenskapsåret. Förändringar kommer att ske, både vad gäller vilka investeringsprojekt som genomförs och utgiften för respektive projekt. Omprioriteringar mellan de organisatoriska enheterna och mellan projekten behandlas i koncernens investeringsråd. Innan investering påbörjas godkänns projektbudget av VD eller styrelse.

Vid utredning och planering av bolagets investeringsprojekt görs aktiva val utifrån flera hållbarhetsperspektiv. Förutom de ekonomiska aspekterna väger faktorer såsom elförbrukning och verkningsgrad tungt vid val av maskinell utrustning, och materialval i olika projekt görs utifrån högt ställda miljökrav. Vid arbeten på ledningsnätet strävar bolaget efter att så stora delar som möjligt ska genomföras med schaktfria metoder, och kommer under 2023 också att lägga kraft på att hitta sätt att öka återanvändningen av schaktmassor. Vidare arbetar bolaget aktivt med att i exploateringsprojektens tidiga skeden påverka utformningen av gator, grönytor med mera så att befintliga ledningar kan ligga kvar i så stor utsträckning som möjligt, och för att tillsammans med övriga parter planera långsiktigt hållbara lösningar för dagvatten och skyfall.

Bolaget kommer under 2023 att genomföra investeringar i solcellsanläggningar. I planen ligger att installera solceller på två tryckstegringsstationer samt kontorsbyggnad och maskinhall på Bornsjön. Lärdomar och slutsatser från dessa fyra projekt kommer att ligga till grund för fortsatta investeringar i energieffektiviserande åtgärder och solenergi.

Koncernens program för att säkra den framtida vattenförsörjningen, SFV, fortskrider. I budget för 2023 uppgår SFV-relaterade investeringar till ett värde av cirka 350 mnkr.

I SFV-programmet ingår upprustning och ombyggnation av vattenreservoarer, investeringar som i budget 2023 uppgår till cirka 115 mnkr. Renoveringen av reservoarerna i Trekanten (63 mnkr) och Länna (22 mnkr) är i genomförandefas. I Uggleviken kommer arbetet med ny detaljplan sannolikt fortsätta under 2023 och för Högdalens, Tensta och Fornborgens reservoarer pågår planering. Trekantens reservoar är den största och viktigaste reservoaren och det är även den reservoar som bedöms vara i störst behov av renovering. Renoveringen planeras bland annat omfatta utbyte av rör, ventiler, pumpar, el- och styrsystem samt omfattande renovering av betong och tak. Reservoaren är ursprungligen uppförd 1900-1904 och har under åren genomgått förändringar med bland annat nya reservoarbehållare 1959 respektive 1964. Inom ramen för SFV görs i övrigt insatser för att bygga bort flaskhalsar för att öka kapaciteten vid de båda vattenverken, förstärka huvudvattennätet samt att utföra funktions- och kapacitetssäkrande åtgärder på anläggningarna.

På huvudvattennätet avslutar bolaget en samordnad nybyggnation av huvudvattenledningar tillsammans med Trafikverket vid breddningen av Ekerövägen över Kårsön samt genomför nyförläggning av en huvudvattenledning i Drottningholmssundet (70 mnkr) tillsammans med Ellevio i samband med deras kabelförläggning. Insatserna på huvudvattennätet beräknas uppgå till cirka 180 mnkr under 2023. Under det kommande året kommer även planering och projektering av flera större projekt inom SFV-programmet att fortgå: en fjärde utgående ledning från Norsborgs vattenverk, en tredje utgående ledning från Lovö vattenverk, dubblering av huvudvattenledning mellan Jeriko och Långsjön i Huddinge, samt dubblering av huvudvattenledning på del av sträckan mellan Tallkrogsreservoaren och Nacka/Tyresö.

Inom VA avdelningen vattenproduktion är investeringsinsatserna indelade, dels på åtgärder kopplade till SFV programmet för att utöka leveranskapaciteten för att kunna möta framtidens krav och dels åtgärder utanför SFV programmet som syftar till att säkra anläggningarnas nuvarande drift och funktion med fokus på en förbättrad arbetsmiljö, energieffektivisering samt med målet att nå driftsäkra anläggningar. I detta arbete ingår även insatser för att klara gällande och tillkommande lagkrav inom säkerhet och brandskydd.

Inom ramen för SFV planeras sex nya öppna långsamfilter på Norsborgs vattenverk Östra verket (37 mnkr) för att utöka produktionskapaciteten. Projektering pågår, upphandling kommer att ske under 2023 för att därefter börja bygga. Västra verket Norsborg snabbfilterbottnar med underspolning (30 mnkr) fortsätter med nya etapper under 2023 för att sedan kunna vara helt klara under 2024.

Råvattenpumpanläggningen Östra Norsborg (32 mnkr) byggs om och kapaciteten utökas för att skapa rätt förutsättningar och kunna höja produktionen för Norsborg långsiktigt. På Lovö vattenverk fortsätter byggnationerna av nya ställverk (51 mnkr). Under 2023 kommer själva ställverken att levereras och parallellt kommer processanläggningens elanläggning att bytas ut och byggas om så att de nya ställverken succesivt kan kopplas in och ta över elkraftsmatningen för anläggningen.

Utanför ramen för SFV programmet kommer kalkberedarna på Lovö (13 mnkr) uppgraderas och byggas om för att kunna klara driften gällande en säker kalkvattenberedning och dosering. Kontorslokaler på Lovö vattenverk (17 mnkr) behöver rustas upp för att säkerställa arbetsmiljö samt att kunna följa de hygienkrav som ställs på livsmedelsanläggningar. Bygghandlingar ska tas fram och upprustning startas under 2023.

På det befintliga ledningsnätet är investeringsinsatserna under år 2023 på dricksvattensidan (utöver åtgärder kopplade till SFV) bland annat arbete med att förnya dricksvattenledningar med återkommande läckor (147 mnkr) samt arbete med tryckstegringsstationer och övriga huvudledningar (100 mnkr). Framöver kommer reinvesteringar av dricksvattennätet att behöva öka, arbete pågår med att tydligare beskriva detta behov. Inom spillvattenområdet är arbetet fokuserat på i huvudsak fyra problemområden, avloppsledningar med mekaniska problem (42 mnkr), läckande ledningar (51 mnkr), återkommande översvämningar (20 mnkr) samt huvudavloppsledningar med konditionsbrister (17 mnkr). Det pågår fortsatt ett omfattande kunskapshöjande utredningsarbete vad gäller tillskottsvatten och bräddningar samt våra huvudavloppssystem. Resultatet av detta arbete kan komma att leda till ett behov av stora investeringar framöver och kommer att återrapporteras till styrelsen.

Merparterna av kostnaderna i förnyelseplanen för dagvattennätet är kopplat till de lokala åtgärdsprogrammen (87 mnkr), där takten ökas för att kunna genomföra fler och fler åtgärder. Dagvattenanläggningar i Drevviken och Magelungen beräknas anläggas och tas i drift, och ytterligare anläggningar främst i Tensta och Bromsten är under projektering och påbörjar genomförandet under 2023. SVOA kommer framöver att ha utgifter för upprustning av trafikkontorets anläggningar vilka övertagits via avtal (15 mnkr 2022). Bolaget erhåller dock ersättning från trafikkontoret för de avskrivningar och den ränta dessa investeringar genererar. Entreprenaderna för genomförandet av Mässtunneln (50 mnkr) påbörjas 2022 och löper till 2028 liksom genomförandet av Nya Östbergatunneln (194 mnkr) som påbörjas 2022 och löper till 2026.

Utbyggnaden av ledningsnätet i Stockholm och Huddinges exploateringsområden uppgår till 775 mnkr av Stockholm Vatten och Avfalls investeringsbudget 2023. Några av de största projekten är Bromstensstaden (64 mnkr), Vidja (55 mnkr) och Telestaden (49 mnkr). Stockholm Vatten och Avfall deltar även i Trafikverkets infrastrukturprojekt Tvärförbindelse Södertörn (30 mnkr) med att anpassa, flytta och uppdimensionera ledningsnätet i samband med Trafikverkets arbeten. Även arbetet med att anpassa

ledningsnätet till utbyggnationen av Mäljarbanan (113 mnkr) fortsätter under 2023.

Investeringar inom Avloppsrening syftar till att säkra kapaciteten på reningsverken när belastningen ökar. På Henriksdal genomförs åtgärder inom ventilation i flera delar (3 mnkr). Organiska mottagningsstationens funktion säkras och arbetsmiljön förbättras, i första etappen säkring av silo (16 mnkr). Vidare projekteringen och start genomförande av bräddutloppsledning vid Saltsjö kvarn (32 mnkr). Utbyggnaden av Sofielunds lakvattenreningsverk är något försenat och går under 2023 in i upphandlings- och byggfas (18 mnkr).

Reinvesteringar i Henriksdal, vilka planeras och utförs av SFA-organisationen, utgör fortsatt avloppsrenings största budgetpost under 2023 (595 mnkr). Där ingår exempelvis rötkammare 1-7 (20 mnkr), ny rötkammare 8 (20 mnkr), Sickla grovrening bergarbeten samt bygg- och installation (393 mnkr), bergförstärkning i luftningsbassänger (72 mnkr) samt ny värmecentralbyggnad Henriksdal (80 mnkr).

Budgeten för Stockholms framtida avloppsrening uppgår till 1 661 mnkr. Skillnaden mot flerårsplanen (+110 mnkr) beror i huvudsak på förskjutning i tid från 2022 till 2023, uppdaterade prognoser samt höjd räntesats. Arbetet med tunneldrivning fortsätter enligt plan under året. Samtidigt pågår arbetet med biolinje etapp 2 liksom med slamhantering i Henriksdal mm. Renovering och ombyggnation av slamtankar och rötkammare pågår och genomförs etappvis fram till år 2026. I Sickla beräknas bergarbeten fortsatt pågå under första delen av 2023. Bygg- och installationsarbeten i Sickla påbörjas i början år 2023.

Den enskilt största investeringen inom avfallsverksamheten är projektet Resursutvinning Stockholm (RUS, HSMA). Utgiften för RUS för år 2023 bedöms till ca 350 mnkr. Byggnation är påbörjad och löper enligt plan. Byggtiden är uppskattad till drygt två år och planerad driftsättning av anläggningen uppskattas till Q3 2024. Övriga investeringar inom Avfallsverksamheten under 2023 avser i huvudsak åtgärder på återvinningscentraler (35 mnkr) däribland planering/eventuell investering i trädgårdsanläggning, planering/eventuell investering i solceller på ÅVC, byte värmesystem i personalutrymmen, ny skyltning och ny kamerabevakning. Inriktningsbeslut har fattats gällande flytt av Sättra ÅVC. Under 2023-2024 väntas detaljplanarbetet pågå. Gällande åtgärder på Östberga ÅVC finns osäkerheter pga markfrågor att lösa innan investeringen kan genomföras. I juni 2022 beslutade regeringen om kommunalt insamlingsansvar för förpackningsmaterial från 1 januari 2024. Utredning och handlingsplan avseende det tillkommande uppdraget pågår. Oklart i dagsläget om investeringar kommer att krävas avseende uppdraget. Naturvårdsverket har ännu inte lämnat besked avseende ersättningsmodell och ekonomiska förutsättningar.

Under 2019 övertog bolaget huvudmannaskapet för sopsugsanläggningar i exploateringsområden. Uppförandet av sex anläggningar har påbörjats. Årstafältet och Kista Norra är under byggnation och för Hornsbergskvarteren, Slakthusområdet, Bromma Riksby och Södra Värtan är det i huvudsak projektering och planering som pågår under 2023. Budget för år 2023 för sopsugsanläggningar i exploateringsområden uppgår till ca 80 mnkr.

Beskrivning av stora projekt över 300 mnkr

Stockholms framtida avloppsrening, SFA

Bakgrund: En förutsättning för stadens tillväxt är en fungerande avloppsrening som klarar kraven på såväl rening av avloppsvattnet som påverkan på omgivningen i form av buller, lukt och transporter. Byggandet av SFA innebär en fördubbling av kapaciteten i Henriksdals reningsverk och åtgärder som utvecklar anläggningen till ett av världens modernaste reningsverk. Beslutet innebär även att Bromma reningsverk stängs och en ny avloppstunnel byggs från Bromma till Henriksdal. Projektmålen inkluderar ett renare vatten i Mälaren, minskade utsläpp i Östersjön och att transporter med avloppsslam genom bostadsområden upphör.

Stadsdel: Södermalm

Beslut: Rev genomförandebeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 9 172 mnkr

Total prognos: 11 850 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 4 2029

Eventuella förändringar i projektet: Inga förändringar i omfattning

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Lägre framdrift än planerat i en av entreprenaderna som driver tunnel mellan Åkeshov och Sickla. Driftsättning och överlämning av första biolinjen i Henriksdal har dragit ut på tiden och därmed har byggstart för nästa etapp försenats. Även i Sickla är framdrift i bergentreprenad lägre än planerat.

Upphandling av installationsentreprenad Sickla pågår, fortfarande osäkerhet om kontraktssumma vilket kan påverka totalprognos. De stora kostnadsökningarna i omvärlden gör att kostnadsbilden behöver ses över under 2023.

Årstafältet

Bakgrund: Stockholms stad har sedan 2007 arbetat med planeringen av den nya stadsdelen där cirka 6 000 nya bostäder är planerade att anläggas. För Stockholm Vatten och Avfall innebär denna exploatering ett VA-mässigt komplext arbete där såväl stora VA-system påverkas av exploateringen samt att ett helt nytt VA-system måste anläggas. Arbetet kommer att genomföras i 8 etapper. Inom etapp 1 krävs stora investeringar för att möjliggöra den vidare exploateringen. För bolaget innebär dessa investeringar stora omläggningar av huvudledningar och utbyggnad av befintlig dagvattendamm.

Stadsdel: Årsta

Beslut: Rev Genomförandebeslut för etapp 1

Senaste beslutade investeringsbelopp: 764 mnkr

Total prognos: 1 268 mnkr (för samtliga etapper)

Tidplan: Klart kvartal 4 2027 (för etapp 1-4)

Eventuella förändringar i projektet: Inga förändringar mot senaste beslut.

Bolagets styrelse har även fattat inriktningsbeslut avseende etapp 2,3 och 4 i juni 2021.

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Arbeten pausade i väntan på upphandling av ny entreprenör. Beräknas starta upp i slutet av Q2 eller början av Q3, beroende av hur upphandlingsprocessen går.

Tvärförbindelse Södertörn

Bakgrund: I samband med Trafikverkets utbyggnad av den nya trafikleden Tvärförbindelse Södertörn mellan E4/E20 vid Vårby och väg 73 vid trafikplats Jordbro, Haninge måste befintlig VA-anläggning läggas om och byggas ut. Då det finns stora ekonomiska och miljömässiga vinster i att samordna schakt- och rörlägningsarbeten som kommer att behöva genomföras inom de närmaste åren kommer bolaget också att utföra vissa strategiska förarbeten för att möjliggöra framtida utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen i området. Åtgärderna samordnas med angränsande exploateringar och bolagets övriga planerade arbeten.

Stadsdel: Flemingsberg

Beslut: Rev Inriktningsbeslut samt genomförandebeslut för tre delprojekt

Senaste beslutade investeringsbelopp: 119 mnkr

Total prognos: 1 043 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 4 2028

Eventuella förändringar i projektet: Beslut om reviderat inriktningsbeslut för projektet som helhet samt genomförandebeslut för tre delprojekt fattades i KF i januari 2022, inga större förändringar sedan dess.

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Fortfarande finns det till olika grad osäkerheter för hur konfliktpunkter för ännu inte påbörjade delprojekt ska lösas.

Högdalens sorterings- och matavfallsanläggning, HSMA (Resursutvinning Stockholm - RUS)

Bakgrund: Stockholms stad har som ett led i sitt klimatarbete beslutat att samla in och biologiskt behandla 70 % av stadens matavfall. Stadens klimatstrategi omfattar även att förbränning av fossil plast ska minska och på så sätt uppnå en mer förnyelsebar fjärrvärmeproduktion samt att staden ska eftersträva resurseffektiva kretslopp. Ett sätt att få mer förpackningsmaterial, vilket i stor utsträckning i dagsläget felaktigt hamnar i hushållens restavfallspåse istället för i producentansvarssystemet, till

materialåtervinning är att låta en sorteringsanläggning eftersortera restavfallet mekaniskt. Anläggningen, i kombination med befintlig separat insamling av matavfall, uppskattas bidra till en minskad klimatpåverkan för Stockholms avfallshantering i form av minskade utsläpp av växthusgaser på ca 43 000 ton CO₂e/år.

Stadsdel: Enskede-Årsta-Vantör
Beslut: Rev Genomförandebeslut
Senaste beslutade investeringsbelopp: 955 mnkr
Total prognos: 986 mnkr
Tidplan: Klart kvartal 3 2024

Eventuella förändringar i projektet: Byggarbeten startade i april 2022.

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Inget särskilt att rapportera i nuläget

Ugglevikens reservoar

Bakgrund: Ugglevikens reservoar, som togs i drift 1935, är en av de viktigaste reservoarerna då den tillhör det så kallade normalzonsnätet som är direkt kopplat till vattenverken i Lovö och Norsborg. Reservoaren har stor betydelse för att säkerställa en jämn produktion av vatten på vattenverken och för att fullt ut kunna använda övriga tre normalzonsreservoarer i Trekanten, Tensta och Tallkrogen. Reservoaren har dessutom, liksom övriga reservoarer, en leveranssäkrande funktion. Ugglevikens reservoar är för låg, varför den begränsar hur övriga normalzonsreservoarer kan nyttjas samt hur balansen i nätet fungerar. Under en del av dygnet måste Ugglevikens reservoar stängas, vilket medför att leveransområdet inkluderande Normmalm och Östermalm då saknar reservoar. Reservoarens volym är också för liten och behöver utökas. Projektets huvudsyfte är att säkra den framtida funktionen vilket kräver att bräddnivån höjs med 5 meter och att reservoarvolymen ökas med ca 50 %, från 18 000 m³ till 27 000 m³.

Stadsdel: Östermalm
Beslut: Rev Inriktningsbeslut
Senaste beslutade investeringsbelopp: 75 mnkr
Total prognos: 899 mnkr
Tidplan: Klart kvartal 1 2031
Eventuella förändringar i projektet: Inget att rapportera.

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Kommunfullmäktige fattade beslut om detaljplanen i slutet av 2022, den har nu överklagats vilket gör att det är oklart när arbetena kan starta.

Mälarbanan

Bakgrund: Projektet Mälarbanan går ut på att Trafikverket bygger ut järnvägen genom att dubblera antal spår mellan Tomtebodavägen och Kallhäll. I dagsläget har Stockholm Vatten och Avfall 66 stycken VA-ledningar som korsar eller ligger parallellt med järnvägsfastigheten och behöver genomföra detta projekt för att kunna anpassa VA-nätet utefter ny infrastruktur.

Stadsdel: Stockholm
Beslut: Rev Genomförandebeslut
Senaste beslutade investeringsbelopp: 795 mnkr
Total prognos: 762 mnkr
Tidplan: Klart kvartal 2 2024

Eventuella förändringar i projektet: Viss förskjutning av tidplan p g a överklaganden av fastighetsägare utmed planerad sträckning och oklart hur det kommer påverka slutdatum och total budget för projektet.

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Inget att rapportera.

Slussen

Bakgrund: I och med Stockholms stads ombyggnad och exploatering av Slussen påverkas samtliga huvud- och distributionssystem för vatten, spillvatten och dagvatten inklusive dess tillhörande tekniska anläggningar i stor omfattning. Slussen är en strategisk knutpunkt för flera av Stockholm Vatten och

Avfalls många ledningssystem vilka försörjer stora delar av innerstaden. Slussens grundläggning och konstruktioner är uttjänta och måste återuppbyggas från grunden. Därför krävs att bolagets berörda ledningssystem flyttas och läggs om, samtidigt som nya ledningssystem och anläggningar tillkommer för att klimat- och kapacitetssäkra VA-försörjningen.

Stadsdel: Södermalm

Beslut: Rev Genomförandebeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 770 mnkr

Total prognos: 732 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 3 2025

Eventuella förändringar i projektet: Inga förändringar, fakturering av årets entreprenadkostnader görs under Q4 enligt betalplan.

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Inga större nu kända risker i genomförandet.

Nya Östbergatunneln

Bakgrund: Nya Östbergatunneln ska avlasta Henriksdals reningsverk från dagvatten, frigöra bräddvattenkapacitet i befintlig brädd- och dagvattentunneln från Sicklaanläggningen och öka kapacitet för avledning av dagvatten. Investeringen innebär anläggande av en 2100 m lång dagvattentunnel i berg från Sickla till Saltsjön.

Stadsdel: Södermalm, Skarpnäck

Beslut: Genomförandebeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 641 mnkr

Total prognos: 641 mnkr

Tidplan: Klart kv2 2026

Eventuella förändringar i projektet: Genomförandebeslut fattat i kommunfullmäktige i februari 2022. Byggarbetena är sedan oktober 2022 igång i båda tunneländar.

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Påverkan av exploateringar och stadsbyggnadsprojektet utmed tunnelsträckningen.

Mässtunneln

Bakgrund: Mässtunneln avlastar befintligt avloppssystem, minskar bräddning och möjliggör planerad exploatering av Mässtaden. Bolaget anlägger en cirka 4 km lång avloppstunnel i berg från Mässvägen söder om Älvsjö gård som ansluts till planerad Stockholms framtida avloppsrening ledningsnäts tunnel (SFAL) vid Liljeholmen.

Stadsdel: Älvsjö, Enskede-Årsta-Vantör och Hägersten-Liljeholmen

Beslut: Genomförandebeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 1061 mnkr

Total prognos: 1 061 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 2 2028

Eventuella förändringar i projektet: Genomförandebeslut fattat i kommunfullmäktige i maj 2022.

Med anledning av tillståndsprocessen har byggstart ändrats till hösten 2023 med driftsättning kvartal 2 2028.

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Påverkan av exploateringar och stadsbyggnadsprojekt utmed tunnelsträckningen.

Nya Långsamfilter, Norsborg

Bakgrund: Stockholm Vatten och Avfall producerar dricksvatten från två produktionsanläggningar, Norsborg och Lovö vattenverk. För att tillgodose kommande behov behöver Norsborgs vattenverk producera mer dricksvatten. Rapporter som tagits fram inom programmet för Stockholm framtida vattenförsörjning pekar på en ansträngd leveransproduktion runt år 2030.

Norsborgs vattenverk är uppdelat i två anläggningar, östra och västra vattenverket. Tillsammans står de för 60% av SVOAs totala mängd producerat dricksvatten.

När östra verket byggdes valdes av kostnadsskäl att bygga färre långsamfilter än planerat. Det har medfört att östra verket idag utgör en flaskhals i produktionen med outnyttjad kapacitet jämfört med övriga delar i processen. En utbyggnad skulle ge kapacitetsökning både för östra verket och Norsborgs vattenverk som helhet.

SVOA vill säkerställa dricksvattenförsörjningen i Stockholms län ur ett flergenerationsperspektiv. Om en anläggning oplanerat tas ur drift ska leverans av dricksvatten kunna fortgå utan samhällskritiska störningar.

En utbyggnad av långsamfilter på östra verket ger ökad möjlighet att nå de mål som fastställts inom programmet för Stockholms framtida vattenförsörjning och den regionala vattenförsörjningsplanen för Stockholms län.

Stadsdel: Norsborg

Beslut: Rev Inriktningsbeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 555 mnkr

Total prognos: 556 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 2 2027

Eventuella förändringar i projektet: inget att rapportera

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: inget att rapportera

Trekantens reservoar

Bakgrund: Trekanten är den största reservoaren i bolagets verksamhetsområde och rymmer 72 200 m³ vatten, fördelat på två behållare (norra och södra). Reservoaren ligger centralt i normalzon och fungerar som utjämningsreservoar inom Norsborg och Lovö vattenverks normalzonsområde. Den grundläggande funktionen är att hantera variationerna i vattenförbrukningen under dygnet i hela leveransområdet och därmed möjliggöra en jämn inpumpning från vattenverken till huvudvattennätet. I händelse av störningar eller avbrott i leveransen från vattenverken respektive avbrott i huvudvattennätet fungerar reservoaren tillsammans med övriga reservoarer även som reservvolym i vattenförsörjningen. Reservoar Trekanten har omfattande funktions- och konditionsbrister som behöver åtgärdas.

Stadsdel: Hägersten-Älvsjö

Beslut: Genomförandebeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 530 mnkr

Total prognos: 529 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 4 2027

Eventuella förändringar i projektet: Entreprenör etablerad, renoveringen påbörjad.

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Inget att rapportera

SFV-L Norsborg VV - Alby

Bakgrund: Stockholm Vatten och Avfall behöver förstärka befintligt huvudvattenledningsnät mellan Norsborgs vattenverk till Alby växelkammare genom ny läggning av en huvudvattenledning med dimension 1400 mm på en sträcka av 3800 m mellan Norsborgs vattenverk och Albykammaren i Botkyrka. I projektet ingår även en ny passage i en ny skyddskulvert under E4.

Stadsdel: Norsborg-Alby

Beslut: Inriktningsbeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 38 mnkr

Total prognos: 615 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 2 2028

Eventuella förändringar i projektet: Endast mindre förändringar som inte bedöms påverka tidplan eller totalprognos.

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Korsning med väg E4/E20 behöver utföras med skyddsror eller kulvert och samordnas med Trafikverket. Trafikverket planerar samtidigt en breddning av vägen med ett körfält i vardera riktningen. Tidplanen för projekten är förskjutna ca 5 år i tiden. Samordning kan bli kritisk avseende tider, utförande och/eller omfattning. Dialog pågår med Trafikverket och i dagsläget har frågan inte påverkat tidplan eller totalkostnad, men frågan bevakas. I övrigt har inga större risker avseende tid eller kostnader identifierats i detta skede.

Hagastaden

Bakgrund: Genom överdäckning av motorväg och järnväg kommer det gamla industriområdet bebyggas och omvandlas till en levande och attraktiv stadsdel. Det nya området Hagastaden kommer rymma 5 000 nya bostäder och 50 000 arbetsplatser när det står färdigt. Stadsdelen kommer att integreras med Karolinska Institutet och Nya Karolinska Solna. För att möta dessa bostäder och arbetsplatserns behov av ett fungerande vatten- och avloppssystem måste SVOA förnya det befintliga VA-systemet för att möta exploateringskrav.

Stadsdel: Norrmalm

Beslut: Rev Genomförandebeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 566 mnkr

Total prognos: 566 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 4 2030

Eventuella förändringar i projektet: Reviderat genomförandebeslut om 566 mnkr beviljat under hösten 2022. Tidplan för exploateringsprojektet är ändrad, med nytt indikerat färdigställande 2030. Stora ändringar har framförallt skett i Östra Hagastaden där den tidigare fördjupade översiktsplanen, som låg till grund för genomförandebeslut, redovisade en rondellösning vid Norrtull och en stadsstruktur kring trafikplatsen. Strukturen för östra delen av Hagastaden utvecklades i programmet och visar en helt annan utformning av platsen. Östra Hagastaden har således en ändrad och utökad omfattning med fler byggrätter och ett utökat geografiskt område.

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Inget särskilt att rapportera

Norra Djurgårdsstaden (NDS), Norra

Bakgrund: Stockholms stad har beslutat att exploatera områdena kring Hjorthagen, Värtan och Frihamnen. Området ingår i stadens satsning på en miljöprofilerad stadsdel. Inom Norra Djurgårdsstaden planeras det för 12 000 nya bostäder, 35 000 arbetsplatser, utbyggnad av spårväg och hamnverksamheten vid värta- och frihamnen. Exploateringen kräver utbyggnad av nytt VA-ledningsnät inklusive pumpstationer samt utförande av erforderliga förstärkningsåtgärder på befintliga ledningssystem inom Norra Djurgården.

Stadsdel: Östermalm

Beslut: Genomförandebeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 350 mnkr

Total prognos: 395 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 4 2027

Eventuella förändringar i projektet: Inget att rapportera

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Osäker tidplan och omfattning av kvarvarande behov av utbyggnad av VA-ledningsnätet efter ändrade detaljplaner inom Kolkajen. Eventuellt behov av reviderat genomförandebeslut längre fram.

Norra Djurgårdsstaden, Södra

Bakgrund: Stockholms stad har beslutat att exploatera områdena kring Hjorthagen, Värtan och Frihamnen. Området ingår i stadens satsning på en miljöprofilerad stadsdel. Inom Norra Djurgårdsstaden planeras det för 12 000 nya bostäder, 35 000 arbetsplatser, utbyggnad av spårväg och hamnverksamheten vid värta- och frihamnen. Exploateringen kräver utbyggnad av nytt VA-ledningsnät inklusive pumpstationer samt utförande av erforderliga förstärkningsåtgärder på befintliga ledningssystem inom Norra Djurgården.

Stadsdel: Östermalm
Beslut: Genomförandebeslut
Senaste beslutade investeringsbelopp: 300 mnkr
Total prognos: 379 mnkr
Tidplan: Klart kvartal 4 2032

Eventuella förändringar i projektet: Inget att rapportera

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Osäker tidplan för/omfattning av utbyggnaden inom resterande delar av Södra Värtan.

Gladö Kvarn

Bakgrund: SVOA bygger ut kommunala vatten- och avloppsledningar i omvandlingsområde Gladö Kvarn i Huddinge kommun. Fritidshusområdet från 1940-talet har på senare år fått en allt högre andel permanentboende. De gamla enskilda avloppen är inte anpassade efter den ökade belastningen som permanentboende ger, vilket innebär risk för utsläpp av orenat avloppsvatten.

Utvecklingen från fritidshushåll till permanentboende, ställer större krav på miljöriktiga och hållbara vatten- och avloppslösningar. Huddinge kommun har som målsättning att kunna erbjuda fler invånare permanentboende och har därför detaljplanerat Gladö Kvarn. Nuvarande detaljplan vann laga kraft 2013, och utbyggnaden av kommunalt vatten och avlopp pågår under 2015-2022. Total kommer cirka 570 fastigheter att anslutas till det nya VA-nätet, vilket innefattar befintliga samt tillkommande fastigheter. Redan i tidigt skede tog projektet kommande avstyckningar i beaktning vad gäller totalt antal nya anslutningar.

Stadsdel: Huddinge
Beslut: Rev Genomförandebeslut
Senaste beslutade investeringsbelopp: 350 mnkr
Total prognos: 360 mnkr
Tidplan: Klart kvartal 1 2023

Eventuella förändringar i projektet: Inget att rapportera

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Inget att rapportera.

SFV-L Kyrkogårdsvägen - Tyresövägen

Bakgrund: Stockholm Vatten och Avfall står inför omfattande kapacitets- och leveranssäkerhetsförstärkningar av produktion och distribution av dricksvatten. Utbyggnaden av dessa förstärkningar görs inom programmet Stockholms framtida vattenförsörjning (SFV). Ett antal ledningssträckor på huvudvattensystemet behöver på grund av detta förstärkas, där sträckan mellan Tallkrogen och Tyresö tryckstegringsstation är en av dem.

Projektet avser en förstärkning genom nyläggning av en huvudvattenledning på en delsträcka, Kyrkogårdsvägen till Tyresövägen genom Skarpnäck, av hela sträckan mellan Tallkrogen och kommungränsen mot Tyresö. Projektet höjer leveranssäkerheten och medför att befintlig huvudvattenledning blir möjligt att stänga av och renovera. På grund av pågående exploateringar i området behöver den aktuella sträckan prioriteras och färdigställas.

Stadsdel:
Beslut: Inriktningsbeslut
Senaste beslutade investeringsbelopp: 20 mnkr
Total prognos: 300 mnkr
Tidplan: Klart kvartal 1 2026

Eventuella förändringar i projektet: Inget att rapportera

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Inget att rapportera

SFV- L Lovö vattenverk – Drottningholmssundet

Bakgrund: Stockholm Vatten och Avfall står inför en omfattande kapacitetsförstärkning av produktion

och distribution av dricksvatten. Utbyggnaden av dessa förstärkningar görs inom programmet Stockholms framtida vattenförsörjning (SFV). Ett antal ledningssträckor på huvudvattensystemet behöver på grund av detta förstärkas, där sträckan mellan Lovö vattenverk och Drottningholmssundet är en av dem.

Projektet avser en förstärkning genom nyläggning av en 4,8 km lång huvudvattenledning med dimension 1200 mm över Lovön. Projektet höjer kapaciteten i huvudvattenätet och stärker leveranssäkerheten vilket medför att befintliga huvudvattenledningar blir möjliga att stänga av och renovera.

Stadsdel: Ekerö kommun

Beslut: Inriktningsbeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 34 mnkr

Total prognos: 405 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 2 2030

Eventuella förändringar i projektet: Inget att rapportera

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Inget att rapportera

1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Stockholm Vatten och Avfall bidrar till målet genom att försörja Stockholm med ett hälsosamt och gott dricksvatten med hög kvalitet och tillgänglighet, genom att avfallshanteringen sköts på ett effektivt sätt och genom att avbrott i leveranserna åtgärdas snabbt.

För att bidra till en ekologiskt och socialt växande stad utvecklas processer och organisation för exploateringsprojekt och bolaget deltar i planeringen för ett växande Stockholm i nya stadsdelar med behov av infrastruktur. Bolaget arbetar för att VA- och avfallsfrågorna ska komma in i ett tidigt skede i stadens planering.

Reningen av avloppsvatten sköts på ett klimatsmart sätt med värmeåtervinning av spillvattnet och en hög biogasproduktion. Det pågår en rad aktiviteter för att nå upp till målen inom miljöområdet, och för att nå målet för matavfallsinsamling uppförs en sorteringsanläggning i Högdalen (RUS). Stockholm Vatten och Avfall driver projektet för Stockholms framtida avloppsrening (SFA), vilket kommer att ha stora positiva miljö- och klimatteffekter genom bättre rening, mindre bräddningar samt mindre utsläpp av växthusgaser. Arbetet med energieffektiviserande åtgärder fortgår, vilket kommer att framgå i den klimat- och energistrategi som är under framtagande.

Det bolagsgemensamma hållbarhetsarbetet fortsätter, och i detta arbete säkerställs även hantering av kraven i stadens miljöprogram.

2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

De flesta av ägardirektiven som direkt riktar sig till Stockholm Vatten och Avfall återfinns inom hållbarhetsområdet. Här inryms stora delar av bolagets verksamhet som utveckling av avfallshanteringen, arbete för att minska utsläpp till vatten, satsningar för att påverka stockholmarna till en hållbar livsstil och åtgärder för att effektivisera energianvändningen. Klimatpåverkan har identifierats som en av de stora utmaningarna framöver, och ligger också till grund för att bolagsmålen på kort och lång sikt ska sträva mot att minska stadens sårbarhet för ett klimat i förändring.

Stockholm Vatten och Avfall arbetar mot högt uppsatta mål för dricksvattenkvalitet, insamling och behandling av avfall, avloppsrening samt hantering av vattenläckor och avloppsstopp så att våra kunder fortsätter vara nöjda med våra tjänster.

Bolaget har en energikrävande verksamhet, framför allt behövs mycket el för att driva pumpar i verk och ledningsnät. Energinvändningen kommer att öka i och med ny reningsteknik, intensivare skyfall samt en växande stad. Bolaget arbetar med att hålla ner energianvändningen genom effektivisering och optimering, och energibesparande åtgärder identifieras löpande liksom planer för att genomföra dessa. Under året tas en klimat- och energistrategi fram för att stödja bolagets arbete för att nå stadens mål att minska energianvändningen med 10 % med fokus på effekttoppar. I reningsverken produceras rågas, som i första hand skall uppgraderas till fordonsbränsle och därigenom minska användningen av fossila bränslen.

Stockholm Vatten och Avfall genomför en rad klimatanpassningsåtgärder för att minska verksamhetens sårbarhet till följd av skyfall och ökade vattenflöden. Bland annat ger skyfallskartan bättre förutsättningar för att planera för åtgärder. (se även avsnitt 2.4)

Bolaget beräknar koldioxidavtryck enligt Greenhouse Gas Protocol Standards (GHG-protocol). En plan för att fasa ut fossila bränslen och uppnå en klimatneutral verksamhet är framtagen. Utredning av placering av fler solcellsanläggningar fortsätter under 2023 för att nå kommunfullmäktiges mål om el- och värmeproduktion baserad på solenergi.

För att uppnå stadens långsiktiga mål för ökad matavfallsinsamling till biologisk behandling uppförs en sorteringsanläggning i Högdalen. Matavfallsinsamlingen i innerstaden sker som regel via säckhämtning eftersom det praktiskt inte går att ha separat insamling i kärl, vilket har föranlett en lösning med optisk sortering.

BOLAGSMÅL 1: Leder vatten- och avfallsbranschens utveckling 2025

Stockholm Vatten och Avfall är en samhällsbyggare i ordets rätta bemärkelse. Med innovativa lösningar och arbetssätt säkrar vi en hållbar infrastruktur för vatten och avfall i en snabbt växande stad. Vi är aktiva i planeringen av nya stadsdelar och utvecklar smarta kretslopp. Vi utvecklar nya robusta system för att trygga tillgången på dricksvatten och bevara den höga vattenkvalitet som satt Stockholm på världskartan. Vi har en nära dialog med våra kunder för att möta dagens och morgondagens behov och anpassa vår verksamhet därefter. Vi har ett av världens mest moderna reningsverk och minimerar föroreningar och utsläpp till Östersjön. Det är också vi som ser till att dagvattnet tas om hand och att Stockholms sjöar fortsatt kan hålla hög kvalitet. Vi ligger i framkant och samverkar med andra för att hitta hållbara lösningar och klara både nuvarande och kommande generationers behov.

Prioriteringar för att nå målet:

- Arbeta aktivt med utveckling av teknik och innovativa lösningar
- Säkerställa rätt kompetens genom att vara en attraktiv arbetsgivare, arbeta aktivt med kompetensförsörjning, utvecklande ledarskap och medarbetarskap samt öka samarbetet med branschen, högskolor och universitet.

BOLAGSMÅL 2: Inspirerar och förenklar för stockholmarna att göra aktiva och hållbara val 2025

Genom inspiration, dialog och attraktiva tjänster gör vi det enkelt för stockholmarna att göra hållbara val. Varje stockholmare är medveten om sin vattenförbrukning och bidrar till att hushålla med dricksvattnet – och ser till att bara det som ska vara i avloppet hamnar där och att dagvatten hanteras lokalt. Det är enkelt att sortera sitt matavfall. Annat hushållsavfall kan smidigt lämnas på en plats nära hemmet. På våra återbruk får använda saker nytt liv istället för att slängas. Tillgängligheten för stadens invånare att lämna ifrån sig farligt avfall och elavfall till något av stadens insamlingsystem är hög. Vi erbjuder skraddarsydd rådgivning kring vatten- och avfallslösningar till större fastighetsägare och bostadsrättsföreningar, både vid nybyggnation och för befintliga fastigheter.

Prioriteringar för att nå målet:

- Skapa incitament till en hållbar vattenanvändning, att minimera oönskade ämnen i avloppet, samt minska mängden avfall och öka materialåtervinningen
- Ta ett helhetsansvar för kundens behov inom vatten och avfall och aktivt föreslå lösningar som är smidiga, kostnadseffektiva och bidrar till hållbara val

BOLAGSMÅL 3: Verksamheten är resurspositiv 2030

Verksamheten är resurspositiv då vi uppfyller tre kriterier; att vi har en effektiv energianvändning, är klimatpositiva samt återför material, resurser och restenergi i ett cirkulärt flöde. Restenergi tillvaratas ur vårt reade avloppsvatten, avloppsslam och insamlat matavfall. Vi använder endast förnyelsebara energikällor och bränslen och med hjälp av solceller producerar vi egen förnybar energi.

Genom att fasa ut fossila bränslen från vår verksamhet och minska utsläpp av metan- och lustgas samtidigt som vi binder och nyttiggör växthusgaser ska vi bli klimatpositiva. Då vi återför biogödsel och slam till jordbruk och tillgängliggör produkter för återbruk och återvinning, för vi in material och resurser i nya kretslopp. Genom att verka för att dessa tillgängliggörs och är attraktiva i nya produktionskedjor eller användningsområden bidrar vi till ett mer cirkulärt samhälle.

Vi tar också ansvar för kommande generationer genom att se till att hela vår leveranskedja är hållbar och ställer minst lika höga krav på oss själva som på våra leverantörer.

Prioriteringar för att nå målet:

- En fossilfri verksamhet som är klimatpositiv och energieffektiv
- Återföring av fler restprodukter till kretsloppet

BOLAGSMÅL 4: När nollvisionen för oplanerade leveransstörningar 2030

För att tillgodose den växande stadens behov har vi ökat takten i förnyelse och utveckling av våra ledningsnät och övriga anläggningar. Vi har en hög driftsäkerhet och trygga leveranser utan störningar för vare sig våra kunder eller för miljön. Genom aktiv dialog ser vi till att minimera kundpåverkan vid de avbrott som ändå sker. Vi har en god arbetsmiljö och en optimerad säkerhet på våra anläggningar. Genom effektiva interna arbetsprocesser kan verksamheten fokusera på leveranser till kunden. Vi anpassar löpande vår verksamhet efter ett förändrat klimat. Verksamheten fungerar smidigt med hjälp av smart teknik och kundnära lösningar.

Prioriteringar för att nå målet:

- Förvaltning och utveckling av ledningsnät och anläggningar samt förbättrade processer för trygga, driftsäkra leveranser
- Ökad systematisering av förnyelseplanering och underhåll
- Vi har en trygg och säker arbetsmiljö

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Arbeta för att allt matavfall ska sorteras för				Löpande status- och nulägerapportering - Högdalens sorteringsanläggning (RUS).

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
att användas till att producera biodrivmedel och biogödsel och trädgårdsavfall ska bli biokol som kan användas i stadens odlingar och minska stadens klimatpåverkan				Verka för att trädgårdsris från ÅVC kan behandlas och bli biokol
 Fortsätta utreda potentialen för energiåtervinning från VA-nätet tillsammans med Stockholm Exergi				Samverka med Sthlm Exergi och miljöförvaltningen avseende energiåtervinning från spillvärme i avlopp.
 Ha beredskap för kommunikationsinsatser gentemot invånare vid skyfall				Bidra till att ta fram ett kommunikationspaket att aktivera vid skyfallshändelser.
				 Trafiknämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna definiera ansvarsgränser och upprätta rutiner och former för skyfallskommunikation
 I samråd med kommunstyrelsen implementera en modell för uppföljning av matavfall i stadens verksamheter				Ta fram och implementera modell för mätning av matavfall
 Inom ramen för svenskt och europeiskt klimatkontrakt 2030 arbeta med utvecklade samarbeten, innovativa arbetssätt och en ökad externfinansiering från staten och EU för att åstadkomma en snabbare klimatomställning				Samordna och förmedla information om möjligheter till EU-finansiering.
				Samordning och stöd för SVOA:s arbete med Klimatkontrakt 2030.
				Ta fram interna riktlinjer för EU-finansiering.
 Intensifiera arbete med att öka insamlingen av matavfall hos restauranger, butiker och storhushåll				Ökade insatser mot verksamheter som omfattas av obligatoriet.
 Samverka med kommunstyrelsen, miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden för att skapa en tydlig och strategisk kommunikation i miljö- och klimatfrågor				Samverkan med staden för tydlig strategisk miljö- och klimatkommunikation.
	 Nitrit i biosteget (lustgas)		0,2 %	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Utreda och vidta åtgärder som kan minska utsläpp av lustgas och metangas vid bolagens anläggningar	 Tillgänglighet vocsidizer (metandestruktion i frånluft) (%)	90 %		
				Utredning instrumentering växthusgaser Henriksdal
 Vara drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 6 Rent vatten och sanitet				Vara drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 6 Rent vatten och sanitet, enligt upplägg från stadsledningskontoret
 Verka för att skapa förutsättningar för ökat återbruk samt etablera och driva återbruk i alla delar av staden	 Antal uthämtningar av återbruksföremål	150 000		
 Verka för utfasning av fossil plast i samhället och i stadens fjärrvärmeproduktion, bland annat genom ökad utsortering och materialåtervinning av plast. Förbränningen av fossil plast ska minska				Analysera plasthanvändningen i ett urval projekt
				Arbeta aktivt för att öka materialåtervinningen av plast i flöden från ÅVC
				Delta i arbetet med kunskapsbank för plast, som drivs av miljöförvaltningen.
				Inventering av plastmaterial i SVOA:s verksamhet
				Kommunikationsinsatser för utfasning av fossil plast i samhället
				Utreda alternativ påse HSMA.
				Utreda hur övrig plast kan samlas in för ökad materialåtervinning.
				Utveckla insamling av plaströrsskrot PP och PP - plast för att detta ska användas som råvara till nya produkter
 Verka för ökad fastighetsnära insamling				Verka för utveckling av insamlingssystemen för källsorterade fraktioner av förpackningar och tidningar/returpapper.
 Verka för ökad produktion av biogas	 Andel matavfall till biologisk behandling	75 %	75 %	
	 Biogasproduktion vid reningsverken (Nkbm)	17 300 000		Utvärdera enzymtillsats för att boosta gasproduktionen
				Implementera obligatorisk matavfallssortering
 Öka energieffektiviseringen av fastigheter och verksamheter för att nå stadens mål att minska energianvändningen med 10 procent, med fokus på att minska effektopparna	 El- och värmeproduktion baserad på solenergi	80 MWh	6 080 MWh	Implementera plan för solceller inom SVOA.
	 Köpt energi i stadens verksamheter	340,6 GWh	1945 GWh	
	 Relativ energieffektivisering i stadens verksamheter	5 %	5 %	effektivisering relativt 2018

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
				 Exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter AB, Mässfastigheter AB, SISAB, Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholms Hamn AB, Stockholms Stads Parkerings AB och S:t Erik Markutveckling AB ska redovisa arbetet i enlighet med målen för elektrifiering
				Framtagande av Klimat- och energistrategi
	 Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	100 %	100 %	
	 Andel materialåtervinning för avfall som tas emot	35 %		
	 Andel reklamationer vid avfallshämtning %	0,3 %		
	 Andel återbruk för material som tas emot i insamlingssystem	3,5 %		
	 Minskning av CO2e till 2023	13 126 CO2e	Tas fram av nämnd/styrelse	Fasa ut fossila bränslen i enlighet med aktiviteter i SVOA:s plan för fossilbränslefri verksamhet
	 Plast till energiåtervinning	11 kg/inv och år	11 kg/inv och år	
	 Utgående avloppsvatten ska klara begränsningsvärden för kväve, fosfor och syreförbrukande ämnen enligt gällande tillstånd.	3		
				Arbeta aktivt för fossilfri kolkälla till Bromma.
				Arbeta aktivt för fossilfri kolkälla till Henriksdal.
				Bevaka och följa fortsatt forskning om miljöeffekter av mikroplast på åkermark samt utvecklingen av slamhantering
				Förbättra arbetet med att ange mängder i projekteringen vid ramavtalsbeställningar
				Genomför "MEG-workshop" kring återbruk av byggavfall samt minskat spill

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
				Genomföra regelbundna möten i slamsamrådsgruppen i Stockholms län och slamspridningssamråd med slamentreprenörer.
				Genomföra årliga kampanjer kring vad som inte ska tillföras avloppet.
				Kartlägga miljöfarliga organiska ämnen i Hushållsspillvatten
				Kommunikationsinsatser om avfallssortering
				<p>🛡️ Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Stockholm Stadshus AB, Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholms Hamn AB och Stockholm Exergi ansvara för stadens samlade koordinering för att genomföra uppförandet av nytt kraftvärmeverk samt tillse att relevanta ersättningsytor ordnas så som bad- och båtplats. En oberoende granskare ska tillsättas för att följa arbetet under genomförandeprocessen, och rapportera till staden hur arbetet fortlöper ur miljö- och klimatsynpunkt med särskilt fokus på dricksvattenförsörjningen</p>
				<p>🛡️ Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholm Stadshus AB, Stockholm Vatten och Avfall och Stockholm Exergi utreda hur en storskalig samförbränning av slam och biobränsle kan komma igång och användas utan att det skadar den biologiska mångfalden</p>
				Samverka med förvaltningar och andra bolag inom staden för att ta fram gemensam klimatkalkyl för nybyggnationer.
				Steg 1: Fastställa verktyg för klimatkalkyler (inkl. systemgränser) för bolagets projekt.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
				 Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, Stockholm Stadshus AB och Stockholm Exergi inventera hur mycket biokol som staden har behov av samt ta fram en plan för att etablera en storskalig anläggning för produktion av biokol som ska etableras senast år 2024
				Ta fram modell för livscykelanalys för material i verksamheten.
				Ta fram stöd för att ställa hållbarhetskrav i upphandling inom kategoriteamen.
				Utilda och förankra förväntningar på användande av "Avfallsplan" från handlingsplan för cirkulärt byggande i bygg- och anläggningsprojekt
				Utreda hur bolagets tjänsteutlåtan kan utvecklas så att miljö- och klimatperspektiv samt klimatanapssningsåtgärder redovisas inför beslut i bolagsstyrelsen.

2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Handlingsplanen för biologisk mångfald är integrerad i bolagets verksamhet både vid nya åtgärder, och i befintlig verksamhet som exempelvis i de lokala åtgärdsprogrammen för god vattenstatus samt vid arbetet med dagvattenanläggningar. Ett annat exempel är den verksamhet som bolaget bedriver i Bornsjöområdet med huvudsyfte att säkerställa Bornsjön som reservvattentäkt. Området, som sedan länge inrättats som naturreservat, är i huvudsak oexploaterat. Bolagets långsiktiga förvaltning av skogs- och jordbruksmarken har lett till ett art- och individrikt djurliv samt att natur- och kulturminnen har bevarats i området. Länsstyrelsens föreskrifter reglerar dessutom att skyddsvärd växtlighet som t ex större lövträd bibehålls, liksom till utveckling av den biologiska mångfalden, floran och faunan.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Verka för att den egna verksamheten bidrar till stärkt biologisk mångfald vid arbeten och återställande av mark				Främja biologisk mångfald vid genomförande av åtgärder i de lokala åtgärdsprogrammen för god vattenstatus i den mån det är förenligt med åtgärdens huvudsakliga syfte.
				Implementera rutiner för att stärka den biologiska mångfalden på platsen i samband med bygg- och anläggningsprojekt.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
				Underhålla och förvalta vidtagna åtgärder för att bidra till biologisk mångfald (sandhögar för solitärbin, planterade buskar, ängsblommor mm).

2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

Stockholm Vatten och Avfall bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att resor, transporter och entreprenaduppdrag sker på ett så hållbart sätt som möjligt.

Bolagets fordon utgörs främst av arbetsfordon och maskiner av olika slag. Så långt det är möjligt görs miljövänliga val, och vid utbyte eller nyanskaffning väljs fossilfria alternativ.

Delar av bolagets uppdrag utförs av entreprenörer, och där ställs krav på fossilfria alternativ där så är möjligt. Vid andra upphandlingar som innefattar transporter ställs krav på miljöanpassning av transporter och fordon i enlighet med stadens miljöprogram.

Vid kortare resor i tjänsten används cykel eller kollektivtrafik, alternativt bolagets bilpool med eldrivna fordon. Bolaget erbjuder även bokningsbara ecyklar.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
	 Andel förnyelsebart drivmedel i personbilar och lastbilar	94 %		

2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Klimatförändringar kan leda till fler problem med bräddningar och översvämningar på grund av större och mer frekventa skyfall samt försämrad kvalitet på råvattnet som tas ur Mälaren. Bolaget genomför en rad åtgärder och utredningar för att minska verksamhetens sårbarhet. Bland annat ger skyfallskartan bättre förutsättningar för att planera för åtgärder. I projektet för Stockholms Framtida Avloppsrening (SFA) tas höjd för att hantera ökade vattenflöden. Tekniker för att hantera sämre råvattenkvalitet utreds.

Bolaget bidrar på många olika sätt till en hållbar vattenanvändning, inte minst genom att påverka invånarnas beteende genom information och kommunikation samt genom SFA-projektet. Stockholm Vatten och Avfall upprättar tillsammans med miljöförvaltningen åtgärdsprogram för Stockholms vattenförekomster för att uppnå en god vattenstatus. Bolaget medverkar i strategiskt arbete för hållbara lösningar för dagvattnet. Arbetet pågår för att öka lokalt omhändertagande av dagvatten vid nyanslutningar till ledningsnätet. Kapacitetshöjande åtgärder på avloppsledningsnätet planeras för att minska bräddningar och Stockholms framtida avloppsrening kommer innebära att bräddpunkter byggs bort.

Arbetet med att förstärka huvudvattenledningsnätet fortskrider, och utifrån kapacitetsutredning kommer en plan för åtgärder att tas fram inom ramen för programmet Stockholms framtida vattenförsörjning (SFV). Förstärkningen av Hässelbyledningen fortskrider, liksom reservoarprogrammet.

Vid båda avloppsreningsverken pågår förbättringsarbeten för att klara utsläppskraven. Löpande arbete pågår med åtgärder i processen med anledning av begränsad kapacitet under SFA-projektet i Henriksdal samt underhållsprojekt i Bromma. Uppströmsarbetet följer handlingsplaner och aktivitetslista.

Bolaget bistår staden med kompetens i samband med sjörestaureringar. Arbetet med områdesspolning fortlöper enligt plan och ledningsinventering av rönnät pågår i syfte att detektera fel och brister samt tillskottsvatten.

Se även avsnitt 2.3.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Arbeta med åtgärder i enlighet med lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster för att uppnå god ekologisk och kemisk status och prioritera åtgärder som bidrar till stadsutveckling				Lämna över fem åtgärder från de lokala åtgärdsprogrammen för god vattenstatus till genomförande.
 Bidra med expertis inom sjörestaurering vid genomförandet av lokala åtgärdsprogram för god vattenstatus				Bidra med expertis vid sjörestaurering på uppdrag av Exploateringskontoret.
 Bistå stadsdelsnämnder, trafiknämnden och fastighetsägare som installerar drickvattensfontäner i hela staden, särskilt i de områden som pekats ut som riskområden för värmeeffekter				Stödja stadens verksamheter att tillgänggöra dricksvatten.
 I samråd med kommunstyrelsen ta fram ett stadsövergripande kommunikationskoncept för ökad matavfallsinsamling				Framtagande av stadsövergripande kommunikationskoncept för ökad matavfallsinsamling.
 Utreda gränssnitt mellan skyfallslösningar och dagvattenlösningar samt aktivt söka möjliga externa finansieringskällor				Tillsammans med trafikkontoret ta fram förslag på förvaltning av underjordiska skyfallsanläggningar.
				Utökad dialog och samarbete med exploateringskontoret redan i tidiga skeden för att ha en god uppfattning om investeringsbehov för dagvatten- och skyfallslösningar samt alternativa finansieringsmöjligheter.
	 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %	100 %	
	 Andel farligt avfall i soppåsen	0,1 %	0,10 %	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
	 Antal av 14 utvalda ämnen som uppvisar sjunkande eller oförändrade halter i slam	14 st	14 st	
				Aktivitet för att beställa utvärdering av rötresten för innehåll av mikroplaster
				Implementera stadens program och handlingsplaner för hållbarhet i inköpsarbetet.
				 Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, Stockholm Vatten och Avfall AB samt övriga berörda nämnder och bolagsstyrelser utreda en styrnings- och finansieringsmodell för att öka takten i framtagandet och genomförandet av stadens lokala åtgärdsprogram för vatten
				Samarbete med leverantörer för att öka hållbarheten i leverantörskedjan.
				 Stockholm Vatten och Avfall AB ska ta fram en plan för att installera digitala vattenmätare hos bolagets kunder och i den egna verksamheten för att minimera mängden odebiterat vatten, förbättra ekonomistyrningen samt minska vattenanvändning
				 Stockholm Vatten och Avfall AB ska utreda hur de kan göra det enklare för stadens invånare att återvinna, det kan inkludera aspekter såsom fler mobila miljöstationer, utökade öppettider vid återvinningscentralerna samt hur insamling av trädgårdsavfall kan underlättas för person utan bil
				 Stockholm Vatten och Avfall AB ska, för att trygga stockholmarnas tillgång till ett friskt dricksvatten, utreda metoder och förslå åtgärder för att rena dricksvattnet från skadliga ämnen såsom läkemedelsrester, PFAS, tungmetaller och mikroplaster

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
				Säkerställa att BVB används för alla bygg- och anläggningsprojekt samt renoveringar inom SVOA.
				Ta fram kommunikationskoncept för hållbar vattenanvändning
				Utveckling av befintlig yta för återvinning av schaktmassor i Ålvsjö, samt mål att hitta ett ytterligare alternativ på norra sidan

3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Stockholm Vatten och Avfall arbetar för en ökad helhetssyn och breddad kompetens inom sina ansvarsområden. Bolaget planerar för att öka förnyelsetakten på VA-ledningsnätet och ett flertal initiativ för kapacitetshöjande åtgärder och underhåll på verk och ledningsnät pågår. Även inom avfallsområdet planeras stora investeringar, såsom sorteringsanläggningen i Högdalen. Som en följd av de stora kapacitets- och miljöinvesteringarna i verksamheten kommer Stockholms taxor att öka under kommande år.

För att få en gemensam kundsyn och ett genomtänkt kundbemötande i en sammanhållen organisation för vatten, avlopp och avfall är ett flertal initiativ i gång. Ett löpande arbete pågår för att tillgodose behoven hos våra olika kundgrupper och för att utveckla lösningar som gör det enklare för kunder att utträta sina ärenden genom självbetjäningssystem. Arbetet med att införa en plattform för digital tillgänglighet och ytterligare förenkling för kommunikation och service för kunder och entreprenörer fortsätter.

Bolaget arbetar med flera initiativ för utveckling av socialt och miljömässigt kravställande samt uppföljning och affärsmässighet vid upphandlingar.

3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

För att verka för kostnadsmedvetenhet och god ekonomisk hushållning fortsätter bolaget sitt arbete med vidareutveckling av analysverktyg, avvikelsehantering, prognossäkerhet, budgetföljsamhet och investeringsstyrning.

Stockholm Vatten och Avfalls verksamhet präglas av stadens tillväxt och med stort hållbarhetsfokus. Att tillgodose den funktionalitet som behövs vid stadens expansion, inom hållbarhetsområdet och samtidigt tillhandahålla förväntad medborgarservice är resurskrävande. Genom god kostnadsmedvetenhet och verksamhetsstyrning strävar bolaget ständigt efter att ha hålla indirekta och administrativa kostnader nere, och att hålla andelen inom årsmålet. Samtidigt har verksamheten ett stort fokus på att förbättra arbetsätt och verktyg för att bidra till ökad effektivitet i resursutnyttjandet, inte minst genom digitaliseringsprojekt.

Behov av extern kompetens analyseras och planeras, och verksamheten tar aktiva beslut inför avrop av extern personal. Kostnaderna skall inrymmas i budget och prognos och följs kontinuerligt upp och utvärderas. För att ha en flexibilitet t ex inom projektverksamheten samt för resurssättning vid svårplanerade exploateringsprojekt där bolaget inte kan styra över planeringen, är det nödvändigt att kunna anlita extern kompetens. Genom ett strukturerat arbete för planerat underhåll och relevanta ramavtal för konsultuppdrag kan dock kostnaderna hållas nere.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Delta i arbetet med Digital Futures i syfte att genom digital teknik möta samhällsutmaningar som staden står inför				Delta i projektet "Hur säkrar och kontrollerar vi kvaliteten på vår viktigaste naturtillgång: rent vatten?"
				Koppla upp utsatta flödesmätare i Blackeberg mot MindSphere.
 Delta i stadens digitaliseringsarbete och i samverkansavtalet med KTH samt samverka med andra forskningsinstitutioner				Medverka i aktiviteter anordnade av KTH Vattencentrum
 Ha en god prognossäkerhet, såväl för drift som investering, genom att bedöma avvikelser under året och vidta åtgärder för att hålla given budget	 Andel administrations- och indirekta kostnader	11 %		
	 Andel investeringsprojekt vars genomförandebeslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut	90 %	Tas fram av nämnd/styrelse	
	 Avvikelse investeringsbudget, %	4 250 mnkr		
	 Resultat efter finansnetto(mnkr)	-137		
 Ta fram och implementera en plan för att förbättra det ekonomiska resultatet i syfte att motverka behov av taxeökningar				Ta fram en rapport över bolagets ekonomiska situation, i rådande läge och utblick, inklusive ökad visualisering.

3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

Genom att tillhandahålla rent dricksvatten, en effektiv avloppsrening och en hållbar avfallshantering bidrar Stockholm Vatten och Avfall till att göra Stockholm till en attraktiv plats för både näringsliv och privatpersoner. Bolaget medverkar aktivt i planeringen för samhällsutvecklingen och skalar upp kapaciteten i takt med att staden växer.

Bolaget arbetar löpande med förbättringar för att utveckla service och bemötande, självbetjäning, digitala lösningar, samt tillhandahåller mottagaranpassad information och rådgivning till privat- och företagskunder. Den senaste kundundersökningen som genomfördes 2022 gav ett NKI på 78,3 vilket var en ökning med 3,7 procentenheter jämfört med föregående mätning redan höga resultat, och visar att Stockholm Vatten och Avfall har mycket nöjda kunder enligt SCB:s definition.

Offentlig upphandling och inköp används som ett medel för att driva samhällsutvecklingen i hållbar riktning i enlighet med Stockholms stads program för upphandling och inköp. Bolagets inköp ska vara marknadsmässiga, konkurrensneutrala och av hög kvalitet.

Stockholm Vatten och Avfall bidrar till att skapa sysselsättning och inkludering genom egna insatser likväl som att ta fram Stockholmsjobb, feriearbeten och praktikplatser. Bolaget arbetar aktivt för att upprätthålla en respektfull och likabehandlande arbetsmiljö. Det goda samarbetet med arbetsmarknadsförvaltningen för att erbjuda möjligheter till arbete för fler stockholmare fortsätter, liksom etablering av samarbete med branschorganisation och arbetsgivarorganisation.

Bolaget arbetar vidare med att möjliggöra feriejobb för stadens ungdomar. Bland annat uppmanas alla

verksamheter att se över sina möjligheter att öka antalet ferieplatser och löpande inkomma med möjliga platser, och även vid höst- och jullov. Ett bolagsgemensamt koncept för tillsättning har tagits fram för att underlätta beredning av platser för verksamheterna ytterligare.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Bidra till aktivitetsinsatser, bland annat Stockholmsjobb, som sänker trösklar till jobb och underlättar inträde på arbetsmarknaden	 Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	10 st	1 000	
	 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	25 st	Tas fram av nämnd/styrelse	
	 Antal tillhandahållna platser för kommunala visstidsanställningar	10 st		
	 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	10 st	Tas fram av nämnd/styrelse	
	 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	25 st	11 000	

3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

Stockholm Vatten och Avfall bidrar till målet genom att i en växande stad tillhandahålla och utveckla VA- och avfallstjänster i enlighet med lagstiftningen inom respektive område. Genom planering och hushållning med verksamhetens tillgångar strävar bolaget efter att hålla taxenivåerna nere, samtidigt som klimatanpassning, befolkningstillväxt, skärpta miljökrav och underhåll leder till ökade kostnader och behov av investeringar. Se även avsnitt 3 och 3.1.

Bolaget bidrar till stadens arbete inom Fokus Järva genom sin verksamhet i Återbruket Rinkeby, som öppnade i juni 2023. Vidare fortsätter planeringen av tenstadalens och spångadalens dagvattenparker, vilka kommer att bidra till ökade rekreativvärden i området.

3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Stockholm Vatten och Avfall strävar efter att säkerställa rätt kompetens genom att vara en attraktiv arbetsgivare, arbeta aktivt med kompetensförsörjning, utvecklande ledarskap och medarbetarskap samt öka samarbetet med branschen, högskolor och universitet.

Bolagets arbetar utifrån stadens personalpolicy, och det lokala dokumentet ger uttryck för vad som förväntas av ledare respektive medarbetare. I bolagets ledarstrategi finns tydliga bolagsgemensamma förväntningar för de som har personalansvar. För att skapa en gemensam plattform med utgångspunkt från Full Range Leadership Model pågår under 2022-2024 ett ambitiöst ledarutvecklingsprogram för samtliga ledare inom bolaget. Individuell kompetensutveckling sker utifrån verksamhetens behov, och utifrån den planering som läggs i samband med medarbetarsamtalen.

Ett systematiskt arbetsmiljöarbete är etablerat, och bolagets chefer arbetar aktivt med att fånga tidiga signaler på ohälsa. Det finns en rad förebyggande aktiviteter såsom friskvårdsbidrag, möjlighet att träna i anslutning till arbetet och att samtliga medarbetare kontinuerligt erbjuds att genomföra en hälsoprofil.

Se även avsnitt 3.2.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Verka för ett ledarskap präglad av tillgänglighet, kommunikation, tillit och mod	 Aktivt Medskapandeindex	84	83	
	 Sjukfrånvaro	3,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
	 Sjukfrånvaro dag 1-14	1,8 %	Tas fram av nämnd/styrelse	

3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Stockholm Vatten och Avfall har en väletablerad säkerhetsorganisation och prioriterar säkerhetsarbetet i samtliga delar av verksamheten. Verksamhetens krisorganisation är väl inarbetad, och har ytterligare utvecklats genom de senaste årens påfrestningar till följd av pandemiperioden, kriget i Ukraina, skyfallshändelser mm.

Bolaget arbetar systematiskt utifrån stadens säkerhetsprogram, och har under en längre tid arbetat med förmågan att upprätthålla verksamheten även i störda lägen. Arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser samt VoR (väsentlighets- och riskanalys) är väl etablerade, och identifierade risker åtgärdas kontinuerligt. Bolaget kommer under året att medverka i stadens arbete för att upprätta krigshanteringsplan och beredskap för samhällsviktig verksamhet.

Bolaget bedriver ett samordnat systematiskt informationssäkerhets- och dataskyddsarbete i enlighet med stadens riktlinjer. Den interna kompetensen stärks löpande genom interna utbildningar likväl som att stadens obligatoriska utbildningar genomförs. Arbetet med dataskydd, personuppgiftsbehandling och klassning av informationstillgångar pågår kontinuerligt och kommer att fortsätta under 2023.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
	 Andel elektroniska inköp	75 %	Tas fram av nämnd/styrelse	
	 Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	94 %	80 %	
				 Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för framtida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan
				 Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning
				 Stockholm Vatten och Avfall AB ska utreda möjligheterna att på sikt återta delar av sophämtningen i egen regi

3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Stockholm Vatten och Avfall arbetar kontinuerligt med förebyggande och kapacitetshöjande åtgärder för

att trygga den långsiktiga leveransen inom bolagets ansvarsområden (se även avsnitt 3 och 3.2).

För att säkra en effektiv verksamhet pågår ett löpande arbete med att upprätthålla och förbättra bolagets arbetssätt. En systematik för regelbunden verifiering av processer och information finns framtaget i verksamhetssystemet Kompassen för att främja ett enhetligt och samordnat förbättringsarbete, vilket också utgör en del av bolagets implementering av stadens kvalitetsprogram.

Den fortsatta utvecklingen av digitala lösningar och verktyg för självbetjäning bidrar tillsammans med VA- och avfallsverksamhetens gemensamma kund- och debiteringssystem (BFUS) till intern effektivitet och tillgänglighet för våra kunder och entreprenörer.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
	 Praktisk uthållig produktionskapacitet i m3/h	20 300		
	 Rent och hälsosamt dricksvatten enligt SLVFS 2001:30, § 7. (Uppfyllda gränsvärden)	3		
				 Socialnämnden ska i samarbete med Stockholm Vatten och Avfall AB beställa en analys av mängden droger som finns i Stockholms avloppsvatten
				 Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med trafیکنämnden samla relevanta aktörer för att förhindra nedskräpning vid återvinningsstationerna

3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

För att skapa en inkluderande och jämställd arbetsplats med en mångfald hos de anställda så arbetar Stockholm Vatten och Avfall systematiskt med åtgärder mot diskriminering och trakasserier samt med normkritisk granskning av annonstexter och kommunikation.

Bolaget bidrar till barns lärande genom att i sitt samarbete med Skansen vara med och utveckla skolverksamheten på Baltic Sea Center. Barnrättsperspektivet omhändertas i övrigt främst genom bolagets strävan att vara en föräldravänlig arbetsplats.

Se även avsnitt 3.2.

Ekonomisk sammanställning Budget 2023

Resultaträkning jämfört med prognos 2, 2022

(mnkr)	Sthlm Vatten AB			Sthlm Avfall AB			Koncernen		
	Budget	Prognos 2	Diff	Budget	Prognos 2	Diff	Budget	Prognos 2	Diff
Taxebaserade intäkter	1 936	1 572	364	931	824	106	2 866	2 393	473
Övriga intäkter	542	471	71	48	44	4	590	515	75
Summa externa intäkter	2 478	2 043	435	979	868	111	3 456	2 908	548
Aktiverat arbete	140	121	20	0	0	0	142	124	18
Summa intäkter	2 619	2 164	455	979	868	111	3 598	3 032	566
Varor/Material/Kemikalier	-110	-93	-17	-25	-19	-6	-136	-112	-24
Entreprenadkostnader	-380	-341	-39	-724	-622	-102	-1 103	-963	-140
Fastighets- och lokalkostnader	-97	-96	-1	-21	-18	-3	-118	-114	-4
IT-kostnader	-86	-78	-7	-2	-2	0	-88	-80	-7
Energikostnader	-188	-135	-53	0	0	0	-188	-135	-53
Skadeståndskostnader	-15	-63	48	0	0	0	-15	-63	48
Konsultarvoden	-144	-133	-11	-5	-5	0	-149	-138	-11
Inhyrd personal	-47	-56	9	-1	-1	0	-48	-56	8
Personalkostnader	-629	-564	-66	-51	-42	-9	-680	-606	-74
Övriga externa kostnader	-161	-163	2	-38	-28	-10	-199	-191	-8
Summa driftkostnader	-1 857	-1 721	-135	-868	-737	-131	-2 724	-2 459	-266
Driftresultat	762	442	320	112	131	-20	874	573	300
Koncerninterna intäkter och kostnader	88	77	11	-88	-77	-11	0	0	0
Resultat före avskrivningar och finansnetto	850	519	331	24	55	-31	874	573	300
Avskrivningar	-617	-513	-104	-16	-15	-1	-633	-528	-105
Finansnetto	-357	-147	-210	-20	-6	-14	-378	-153	-225
Resultat efter finansnetto	-125	-141	16	-12	34	-46	-137	-108	-30

Resultaträkning jämfört med flerårsplan 2023

(mnkr)	Sthlm Vatten AB			Sthlm Avfall AB			Koncernen		
	Budget	Flerårsplan	Diff	Budget	Flerårsplan	Diff	Budget	Flerårsplan	Diff
Taxebaserade intäkter	1 936	1 937	-1	931	927	4	2 866	2 864	1
Övriga intäkter	542	512	30	48	41	8	590	553	38
Summa externa intäkter	2 478	2 450	29	979	967	12	3 456	3 417	39
Aktiverat arbete	140	140	0	0	0	0	142	142	1
Summa intäkter	2 619	2 590	29	979	967	12	3 598	3 559	40
Varor/Material/Kemikalier	-110	-99	-11	-25	-30	5	-136	-132	-4
Entreprenadkostnader	-380	-353	-27	-724	-721	-3	-1 103	-1 074	-30
Fastighets- och lokalkostnader	-97	-92	-5	-21	-17	-4	-118	-109	-9
IT-kostnader	-86	-85	-1	-2	-4	1	-88	-89	1
Energikostnader	-188	-186	-2	0	0	0	-188	-188	0
Skadeståndskostnader	-15	-15	0	0	0	0	-15	-15	0
Konsultarvoden	-144	-148	5	-5	-5	0	-149	-159	10
Inhyrd personal	-47	-25	-22	-1	-1	0	-48	-28	-20
Personalkostnader	-629	-637	7	-51	-47	-4	-680	-696	16
Övriga externa kostnader	-161	-188	27	-38	-33	-5	-199	-196	-3
Summa driftkostnader	-1 857	-1 827	-29	-868	-857	-10	-2 724	-2 685	-40
Driftresultat	762	763	0	112	110	2	874	874	0
Koncerninterna intäkter och kostnader	88	83	4	-88	-83	-4	0	0	0
Resultat före avskrivningar och finansnetto	850	846	4	24	27	-3	874	874	0
Avskrivningar	-617	-617	0	-16	-16	0	-633	-633	0
Finansnetto	-357	-357	0	-20	-20	0	-378	-378	0
Resultat efter finansnetto	-125	-129	4	-12	-9	-3	-137	-137	0

Investeringsbudget 2023

(mnkr)	Sthlm Vatten AB			Sthlm Avfall AB			Koncernen		
	Budget	Flerårsplan	Diff	Budget	Flerårsplan	Diff	Budget	Flerårsplan	Diff
Vattenproduktion	286	330	-43			0	286	330	-43
Ledningsnät - befintligt nät	855	790	65			0	855	790	65
Ledningsnät - exploateringsområden	624	1 115	-491			0	624	1 115	-491
Avloppsrening	675	694	-19			0	675	694	-19
Avfall				465	393	72	465	393	72
Övriga investeringar	21	21	1			0	21	21	1
Summa exkl uppdragsinvesteringar och SFA	2 462	2 949	-487	465	393	72	2 926	3 342	-415
Uppdragsinvesteringar	0	0	0			0	0	0	0
Summa exkl SFA	2 462	2 949	-487	465	393	72	2 926	3 342	-415
SFA	1 661	1 551	110			0	1 661	1 551	110
Summa inkl SFA	4 122	4 500	-377	465	393	72	4 587	4 892	-305